

El gran filòsof britànic John Stuart Mill va escriure, al seu llibre *Sobre la llibertat*: “És estrany que es demane a la gent que admete la validesa dels arguments per a la lliure discussió però que alhora es mostre en contra d’una interpretació *in extremis*, sense adonar-se que, si els arguments no són aplicables a un cas extrem, aleshores és que no són aplicables en cap cas.”

Les caricatures que van aparèixer al diari danès *Jyllands-Posten* ens fan plantejar la qüestió més important d’aquests temps: la llibertat d’expressió. Els occidentals ens deixarem dur per la pressió d’unes societats amb una mentalitat medieval, o defensarem la nostra llibertat més preciosa —la llibertat d’expressió—, per la qual milers de persones han donat la vida al llarg de la història?

Una democràcia no pot sobreviure gaire temps sense llibertat d’expressió, llibertat de discussió, d’oposició o, fins i tot, sense la llibertat d’insultar i d’ofendre. És una llibertat que manca al

La democràcia en una caricatura

En aquest article, l’autor de ‘best-sellers’ Ibn Warraq, dissident musulmà, argumenta que la llibertat d’expressió és la nostra herència occidental i que l’hem de defensar dels atacs de les societats totalitàries. Al seu parer, si Occident no es mostra solidari amb els danesos, haurà començat la islamització d’Europa.

món islàmic, sense la qual l’Islam romandrà immòbil en la seua fortalesa medieval de dogmatisme i de fanatisme; quedarà petrificat, totalitari i intolerant. Sense aquesta llibertat fonamen-

tal, l’Islam continuarà ofegant els pensaments, els drets humans, la individualitat, l’originalitat i la veritat.

Si no ens mostrem desvergonyidament, sorollosament, públicament soli-

daris amb els dibuixants danesos, les forces que intenten imposar a l'Occident lliure una ideologia totalitària hauran guanyat; la islamització d'Europa haurà començat. No demaneu disculpes. La incapacitat d'Occident per defensar-se ell mateix intel·lectualment i culturalment és tot un problema. Estigueu orgullosos dels vostres valors, no demaneu disculpes. Hem de continuar demanant perdó pels pecats dels nostres pares? Ens hem de disculpar, encara, per l'imperi britànic si, de fet, la presència britànica a l'Índia va menar a la renaixença índia, va alleujar la fam, va construir ferrocarrils, carreteres, vies de rec, va eradicar el còlera i va establir un sistema educatiu universal allà on no n'hi havia cap, va crear la democràcia parlamentària i l'imperi de la llei? Què hem de dir de l'arquitectura britànica a Bombai o Calcuta? Els britànics, fins i tot, van retornar a l'Índia el seu passat: foren els investigadors

“Una democràcia no pot sobreviure gaire temps sense llibertat d'expressió i llibertat de discussió”

europaus els qui van exhumar la bellesa de l'Índia (arqueòlegs, científics...): fou el Govern britànic qui es va esmerçar per salvar i conservar els monuments que servien de testimoni d'aquella civilització gloriosa. L'imperialisme britànic va preservar tot allò que, abans, l'imperialisme islàmic havia destruït: milers de temples hindús.

I, a àmbit mundial, de veres penseu que hauríem de demanar perdó per Dante, Shakespeare i Goethe? Mozart, Beethoven i Bach? Rembrandt, Vermeer, Van Gogh, Bruegel, Ter Borch? Galileu, Huygens, Copèrnic, Newton i Darwin? Per la penicil·lina i pels ordinadors? Pels Jocs Olímpics i pel futbol? Pels drets humans i per la democràcia parlamentària? Occident és la font de les idees alliberadores que impliquen la llibertat individual, la democràcia política, l'imperi de la llei, els drets humans

i la llibertat cultural. És Occident qui ha fet millorar socialment les dones, qui ha lluitat contra l'esclavatge, qui ha defensat la llibertat de premsa, d'expressió i de consciència. No, Occident no necessita lliçons de valors superiors que vinguen de societats que subjuguen les dones; que els extirpen el clítoris; que les maten a pedrades per adulteri; que els llancen àcid a la cara o que neguen els drets humans a la gent de les suposades “castes inferiors”.

Com esperem que els immigrants s'integren a la societat occidental si alhora els ensenyem que Occident és decadent, font del mal, racista, imperialista i rebutjable? Per què haurien de voler pujar, en paraules de l'escriptor afroamericà James Baldwin, en un “vaixell a la deriva”? Com és que tots volen emigrar cap a Occident, i no cap a l'Aràbia Saudita? Els hauríem d'explicar els centenars d'anys de lluites que han portat aquestes llibertats de què gaudeixen també ells; els hauríem de parlar dels individus i dels grups que van lluitar per aquestes llibertats que avui rebutgen i oblidem; les llibertats que la major part del món enveja, admira i prova d'emular. Quan els estudiants xinesos ploraven i morien per la democràcia a la plaça de Tiananmen, l'any 1989, no duïen imatges de Confucí ni de Buda, sinó una imatge de l'Estàtua de la Llibertat.

La llibertat d'expressió és la nostra herència occidental i hem de defensar-la, o morirem dels atacs totalitaristes. També la necessiten al món islàmic. Quan defensem els nostres valors, ensenyem al món islàmic una lliçó molt valuosa: els ajudem a sotmetre les seues estimades tradicions als valors il·lustrats.

Ibn Warraq és el pseudònim d'un intel·lectual nascut l'any 1946 a l'Índia, criat al Pakistan, educat a les escoles alcoràniques del Pakistan i d'Anglaterra. Actualment, viu als EUA i usa aquest pseudònim, força comú entre els dissidents islàmics. És l'autor del 'best-seller' 'Why I am Not a Muslim' ("Per què no sóc musulmà") i editor de 'The Origins of the Koran' i 'The Quest for the Historical Muhammad'.

© The New York Times – EL TEMPS

Quina va ser la primera reacció que va tenir la comunitat musulmana a Catalunya quan conèixer la publicació de les caricatures sobre Mahoma al diari danès *Jyllands-Posten*?

—Estem molt dolguts perquè s'ha perpetrat una gran ofensa a tots els musulmans. Des del Consell vam enviar una carta al consolat danès a Barcelona, i també un escrit als mitjans de comunicació expressant el nostre rebuig per aquesta mena de profanacions, que a més de ferir-nos, posen pals a les rodes al nostre treball per una convivència i una integració més saludable de les comunitats musulmanes a Catalunya.

—Imagini's que un ciutadà català desconeix que, per a la religió musulmana, les representacions de Mahoma són prohibides. Com li explicaria vostè que la seva llibertat d'expressió xoca amb la creença d'una religió que no és la seva, o fins i tot que no professa cap religió?

—Des del respecte per la llibertat d'expressió, però també des del respecte pel bé comú, que en aquest cas són els sentiments d'unes comunitats que s'han sentit ofeses perquè form part de la seva creença la no-representació fotogràfica, ni amb pintures personificacions teatrals dels profetes. Per a nosaltres és una profanació aquestes figures, i el seu amor transcendeix qualsevol representació, perquè mai no arribaríem a representar-los com són dignes de ser representats. I en el cas de les caricatures encara pitjor, perquè estan fetes amb mala premeditació i mala intenció.

—Creu que el caricaturista del diari va actuar amb premeditació, feia la seva feina en un país democràtic?

—Em costa de creure que descoagués aquesta prohibició de l'Islam perquè vivim en un món globalitzat tenint en compte l'actual context internacional de rebuig cap a l'Islam, crec que aquest senyor sabia perfectament què feia. Potser no havia estudiat les conseqüències que podia tenir, però era conscient de la gran ofensa que estava perpetrant.

—Les reaccions són, en qualsevol cas, desmesurades. S'ha atemptat contra interessos occidentals, ha